

Samarbeid mellom Fakultets- og bibliotekmedlemmer: Er veien videre i medisinsk forskning

Vi vil takke Spesialgruppen for medisin og helsefag under Norsk bibliotekforening (SMH) for økonomisk støtte til publisering av artikkel i Global Journal of Health Science.

Tittelen på artikkelen publisert med SMH stipend er:

Disease prevention and health promotion strategies: The possible side effects of their good intentions

Forfattere er Dr. Mbach Ruth Msomphora (Fagansvarlig for de kliniske odontologifagene ved Universitetsbiblioteket, UiT) og Dr. Anette Langås Larsen (Førsteamanuensis, ved Bachelorutdanningen i sykepleie, Helse- og Omsorgsfag, UiT).

Artikkelen handler om:

Studien er en litteratur studie som undersøker to hovedstrategier ved folkehelse, dvs. folkehelsestrategi (the population strategy) og høy risiko strategi (the high-risk strategy), i et sosiologisk perspektiv. Både fra den profesjonelle biomedisinske synsvinkel (disease), og den personlige individuelle sykdomsforståelsen (illness).

Formålet med artikkelen er å diskutere mulige bieffekter ved disse to hovedstrategiene. Fokuset er på de innbyrdes forhold, blant annet mellom kultur (inkludert kjønn og medisinsk kultur) og helsestrategier. Hovedfunn skildrer dagens sykdoms forebygging og helse strategier som er fundamentert på et skjevt grunnlag. Blant annet er helsestrategiene basert på en medisinsk kultur som tar lite hensyn til menneskelig kultur. Funnene viser mulige bieffekter av de gode intensjonene ved dagens sykdomsforebygging og helsefremmende strategier.

Da folkehelse strategiene ikke har noe eksplisitt mandat til å endre kulturelle normer og verdier. Derfor vil vi argumentere for tilpasninger som er mer inkluderende, slik at folkehelse strategiene fremmer offentlige helsetjenester som passer bedre for alles livstil. På denne måten kan flere mennesker lettere gjøre sunnere helsefremmede handlinger, knyttet til et normalt livsløp.

Denne artikkelen var akseptert i tidsskriftet Global Journal of Health Science i juni 2020, og ble publisert åpent tilgjengelig i oktober 2021. For å få publisere åpent i dette tidsskriftet kreves det at en har åpen tilgang for forskning og at det betales et gebyr på 400 USD, som tilsvarer ca. 4000 Nkr. Vi er takknemlige for at SMH kom oss til unnsetning og bidro med stipendet som angitt ovenfor. Artikkelen handler om kunnskapsutvikling i helse og omsorg feltet, og ikke nødvendigvis om biblioteket. Artikkelsamarbeidet har derimot vist at et bedre samarbeid mellom bibliotek og fakultet kan bidra kan gjøre en forskjell i den medisinske kunnskapsutviklingen. Basert på våre erfaringer kan publikasjonen hjelpe til med å bygge tillit mellom bibliotekets og fakultetets forskere, som videre kan komme til nytte for en bedre helsetjeneste. Medforfatterskap bidrar til å bygge tillit og gjøre biblioteks ressurser kjent i fakultetetskollegiet. Å jobbe akademisk sammen med artikkelskriving kan bidra til en bedre inkludering og ressursutnyttelse av bibliotekets undervisninger på en mer permanent basis i undervisningsplanen ved fakultetet. Dette har fått følger for sykepleier utdanningen som har artikkelsøk med ressurser fra biblioteket i sin timeplan.

Samarbeid på tvers av fakultet og bibliotek som det ble gjort i denne artikkelen (Msomphora & Larsen, 2021), er en av måtene som bibliotekene kan gjøre for å øke verdien og deltakelse i medisinsk forskning. Bibliotek ansatte har en særskilt kompetanse og ferdighet blant annet i systematiske søk. Denne kompetansen kan komme til særlig nytte i forskningssammenheng som å skrive systematiske oversikter. Et tilleggsgode er at bibliotekets kompetanser blir bedre kjent for veiledere, studenter, lærere og forskere. Videre betyr slike publiseringer et bidrag til åpen tilgjengelig kunnskap (Open

Access knowledge), og bibliotekene er aktivt med å bidra til direkte forskningskunnskap samt støtte forskere som ønsker å publisere åpen tilgjengelig forskning.

Med økonomistøtte har SMH bidratt til å gjøre helserelatert kunnskap åpent og fritt tilgjengelig for hele verden, også for dem som ikke har ressurser og økonomi for tidsskriftabonnement.

Vi vil oppfordre alle til å søke på slike stipend som for oss har bidratt til et rikt samarbeid og en artikkel publisering.

Av

Dr. Mbach Ruth Msomphora (MPH)
Fagansvarlig for de kliniske odontologifagene: Tannlege og tannpleier
Natur- og helsefagbiblioteket
Forsknings- og publiseringsstøtte - Avdeling for publikumstjenester
9037 UiT Norges Arktiske Universitet, Tromsø

Tel: + 47 77623155/95766549

Dr. Anette langås Larsen
Førstemanuensis
Bachelorutdanningen i sykepleie
Institutt for helse- og omsorgsfag
9037 UiT Norges Arktiske Universitet, Tromsø

Tel: +47 77649284/91612680